



Številka: 061-11-3/2019/4
Ljubljana, 2. 7. 2019

Predlog

Z A P I S N I K

4. izredne seje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila v petek, 14. junija 2019, v sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 12.00 uri in se zaključila ob 13.00 uri.

Prisotni:

- predsednik: Cvetko Zupančič
- podpredsednik: Branko Tomažič
- člani: Tone Hrovat, Marjan Maučec, Franci Rokavec, Ladislav Rožič.

Odsotna:

- mag. Marija Lah, Srečko Ocvirk.

Ostali prisotni:

- Marko Maver, Marija Markeš, Sabina Jereb, Ministrstvo za okolje in prostor,
- Sašo Novinec, ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Predlagani dnevni red:

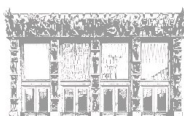
1. Predlog zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (ZIOMVN) - nujni postopek, EPA 647-VIII

Komisija je točko dnevnega reda obravnavala skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Ad1)

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sta na skupni seji obravnavali Predlog zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Temeljni cilj zakona je interventni poseg v številnost populacije rjavega medveda in volka in s tem ustavitev nenadzorovane rasti gostote obeh populacij (ob vstopu Slovenije v EU je bilo medvedov 450-500, lani okoli največ 950 in letni prirastek okoli 200 osebkov; v sezoni 2017/2018, skupaj z zaznanimi čezmejnimi tropi je bilo okoli 88 volkov, od tega se pretežno v Slovenji zadržuje okoli 75 volkov), ki je posledica sodnega zadržanja odstrela za namen uravnavanja populacije velikih zveri (v preteklosti volka in letos še medveda). Zaradi povečanja gostote teh živali se ob neizvajanju odstrela opaža spremenjen vzorec njihovega obnašanja, ki se tudi bolj pogosto pojavljajo v naseljih in



območjih z najlažjim dostopom do hrane, kar predstavlja nevarnost za življenje in varnost ljudi. Zato ni druge zadovoljive možnosti za rešitev nastale situacije, kot je takojšnje uravnavanje številčnosti populacije obeh vrst zveri. Predlog zakona je pripravljen z namenom čimprejšnjega in ponovnega uravnavanja populacije medveda in volka in preprečevanja nadaljnjih škod, škodnih dogodkov in zagotavljanja varnosti prebivalstva. V letošnjem letu je bilo v primerjavi z istim obdobjem število klicev na interventno številko podvojeno, prav tako so se podvojili škodni primeri obeh vrst. Izpolnjeni so tudi vsi pogoji, ki jih zahteva Direktiva o habitatih za izvedbo izjemnega odvzema tovrstnih zavarovanih živalskih vrst.

Kot ugotavljata komisiji, predlog zakona določa število medvedov in volkov, ki se jih sme odvzeti iz narave: predvideni odvzem 200 medvedov (175 odstrel in 25 predvidene izgube) v obdobju od uveljavitve zakona do 30. 4. 2020 in 11 volkov v obdobju od uveljavitve tega zakona do 31. 1. 2020 ter septembra 2020. Predviden odvzem živali, ki ima podlago v tem zakonu, se lahko preseže le zaradi izjemnega odstrela ali izgub. Odstrel medvedov se izvaja prednostno okoli naselij in na območjih, kjer so škodni primeri pogostejši, odstrel volkov pa se v primerih ponavljajočih škod prednostno izvaja na pašnikih ali v njihovi neposredni bližini.

Državni svetniki so soglasno podprli predlog interventnega odvzema konfliktnih osebkov vrst rjavega medveda in volka iz narave, s čimer bo končno dana možnost hitrejšega ukrepanja brez večjih administrativnih postopkov. Ob tem državni svetniki poudarjajo, da je treba ob interventnem odvzemu rjavega medveda in volka iz narave v prihodnje upravljati s tovrstnimi zvermi v smeri ohranjanja števila zveri na vzdržni ravni, ki zagotavlja sobivanje s človekom.

Na nujnost čimprejšnjih intenzivnejših posegov v populacijo medveda in volka z namenom preprečitve nadaljnjega večanja in širjenja populacije oz. njenega bistvenega zmanjšanja v Državnem svetu opozarjamo že dlje časa, tudi v okviru lanskoletnega posveta o upravljanju z velikimi zvermi v prihodnje. Že dlje časa se ugotavlja taka številčnost populacije medveda in volka, ki ne omogoča strpnega sobivanja, ampak povzroča vse več konfliktnih situacij in spodbuja strah med kmeti in ostalimi prebivalci na podeželju. Zaradi pogostejšega pojavljanja medveda na šolskih poteh se povečujejo tudi pritiski na občine, da zagotavljajo več šolskih prevozov.

Ob ugodnih pogojih za razmnoževanje zaradi razpoložljivosti hrane v gozdovih in sadovnjakih v lanskem letu bi morali z načrtovanim in strokovnim poseganjem v populacijo zveri zmanjšati njihovo številčnost, a se je njihovo število zaradi sodnega zadržanja odstrela volka in medveda še povečalo, kar le še stopnjuje kritičnost situacije in posledično povečuje nestrpnost med ljudmi, ki se počutijo življenjsko ogroženi. V zvezi s tem se je tudi postavilo vprašanje iskanja odgovornosti (materialne in kazenske) oseb in institucij za morebitne negativne posledice odsotnosti upravljanja z zvermi. Če se bo tudi tokrat s sodnimi postopki preprečilo uravnavanje številčnosti populacije medveda oz. volka, državni svetniki predlagajo, da se osebam, ki sprejmejo tovrstno odločitev, ponudi možnost bivanja v okolju s povečano populacijo rjavega medveda oz. volka. Obstaja namreč občutek, da se o upravljanju z zvermi in o sobivanju z njimi odločajo ljudje, ki teh težav ne doživljajo vsakodnevno, ljudi, ki dejansko z zvermi sobivajo, pa se ne poslušajo.

V razpravi so državni svetniki tudi opozorili, da doslej niso bile izkoriščene vse možnosti, ki jih v primeru ogrožanja varnosti prebivalcev na podeželju ter njihovega

premoženja omogoča veljavna zakonodaja s tega področja, in se doslej (na primer na Cerkljanskem in na Blokah) ni ustrezno odzivalo ter učinkovito ukrepalo. Postavlja se tudi vprašanje, ali bodo z interventnim odvzemom dejansko odstranjeni najbolj konfliktni medvedi in volkovi. Opozorjeno je bilo, da je pojavljanje medveda v bližini ljudi tudi posledica njihove vznemirjenosti, ki jo povzroča človek s svojim načinom gibanja v gozdovih (npr. vozniki štirikolesnikov, motoristi, kolesarji, nabiralci gozdnih sadežev).

Večje možnosti za interventno poseganje in odvzem določenih živalskih vrst bi bile dane tudi s poenotenjem razumevanja in uveljavitvijo definicije, kdaj je človek s strani zveri dejansko ogrožen, saj bi se lahko na podlagi tega izvajali pravočasni in učinkovitejši ukrepi. Ob tem se postavlja vprašanje, ali je človek ogrožen šele ob napadu živali ali ko se žival dejansko pojavi v njegovi bližini.

V razpravi so državni svetniki tudi opozorili na povečanje populacije šakala na območju matičnega Krasa, ki povzroča veliko škode, in se spraševali, kdaj se bo spremenil status šakala iz zaščitene vrste v lovno žival.

Po opravljeni razpravi sta komisiji sprejeli naslednja s k l e p a:

1. Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **podpirata** predlog zakona.
2. Na pobudo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagata, da matično delovno telo Državnega zbora v nadaljnji obravnavi prouči amandma k 3. členu in ga sprejme kot svojega, če oceni, da je dopolnitev potrebna zaradi jasne opredelitve, da se poleg interventnega ukrepanja izvaja tudi načrtovano upravljanje z rjavim medvedom in volkom.

Amandma k 3. členu:

V drugem odstavku se za besedo »odloka« doda besedna zveza » za načrtovalsko obdobje 2019-2020«.

Obrazložitev:

V drugem odstavku 3. člena je predvidena situacija, da bi se v času veljavnosti predmetnega zakona izdal tudi odlok za upravljanje populacije na podlagi Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrst. Ker iz predlaganega besedila drugega odstavka 3. člena predloga zakona ni jasno in nedvoumno razvidno načrtovalsko obdobje, za katerega se pripravi odlok, se zaradi odprave dvoma in razjasnitve načrtovalskega obdobja, za katerega se pripravi odlok, doda tudi letnica.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Branko Tomažič.

Miro Podlipec
sekretar

Cvetko Zupančič
predsednik